

**ДО Г-Н МАГДАЛИНЧЕВ - ПРЕДСТАВЛЯВАЩ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**ДО Г-Н ЛОЗАН ПАНОВ- ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ
СК НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**ДО Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ – МИНИСТЪР НА
ПРАВОСЪДИЕТО**

ДО ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

**От СНЦ „Електронна национална адвокатска
платформа за сътрудничество“ /@НАПС/, с ЕИК
206062135, със седалище и адрес на управление:
гр. София, бул. „Македония“ № 4, ет. 5, ап. 14,
представявано заедно от Искра Кишкова и
Ивелина Владимирова**

**ОТНОСНО: МЕРКИ ПРИ ВЪЗОБНОВЯВАНЕ
РАБОТАТА НА СЪДЕБНАТА СИСТЕМА**

ОТВОРЕНО ПИСМО

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Известни са мерките и действията, предприети в условията на пандемията от Covid-19, със ЗМДВИП, и поредицата от решения на Съдийската колегия на ВСС, с които бяха преустановени откритите съдебни заседания /с изключение на изчерпателно изброените дела и производства/, и въведени множество ограничения в работата на съдилищата, между които:

- спиране на процесуалните срокове по съдебни, арбитражни и изпълнителни дела;

- отсрочване на делата за определени дати след крайната дата от периода на обявеното извънредно положение, но преди съдебната ваканция за настоящата година;
- забрана на достъпа в съдебните сгради за граждани, страни по дела, вещи лица, преводачи, адвокати и всички други лица;
- преустановяване връчването на призовки, съобщения и съдебни книжа по всички дела;
- преустановяване обявяването на съдебните актове и мн.др.

От изявленията и действията на Правителството, както и от гласувания на първо четене в пленарна зала Закон за изменение на Закона за здравето, внесен в НС със сигнатура 002-01-16/05.05.2020 г. става ясно, че срокът на извънредното положение няма да бъде продължен. С изтичането на този срок, следва да отпаднат и част от мерките, приети във връзка, и по повод обявеното на 13.03.2020 г. от Народното събрание на Република България извънредно положение.

Независимо от изтичане срока на извънредното положение, противоепидемичните мерки няма да отпаднат, тъй като опасността от Covid-19 не само не е отминала, но е твърде рано да се каже дали сме преминали най-опасната фаза на пандемията. Това налага работата на съдилищата да бъде възобновена при строго спазване на противоепидемичните мерки и съобразяване с натрупването на делата, причинено от принудителното спиране, причинено от коронавируса.

СНЦОП “Електронна национална адвокатска платформа за сътрудничество” /@НАПС/, чиято основна цел е да защитава правата на адвокатите и гражданите, е пряко заинтересовано работата в съдебната система да продължи по начин, който да не доведе до погазване или ограничаване на техните права, или до повишен риск за тяхното здраве.

В тази връзка настояваме при разглеждане на въпросите, касаещи възобновяване работата на съдебната система, да вземете предвид следните съображения и мерки:

I.Мерки, свързани с достъпа до съдебните сгради:

1.В сградите на съда да се допускат само участниците в откритите съдебни заседания и регистрирани адвокатски сътрудници, при строго спазване на противоепидемичните мерки, и при съблюдаване часа на съдебните заседания. Справките в деловодствата на съда да бъдат ограничени с посочените по-долу мерки.

2.Независимо от качеството им на участници в определено дело /в т.ч.адвокатски сътрудници на ангажираните с делото адвокати/, в сградата на съда да не бъдат допускани лица, които нямат маски, както и лица с видими признаци на

Covid-19 – кашляне, обилна хрема, температура, и др. При съмнения, лицата, осигуряващи пропускателния режим в сградите да могат да извършат дистанционното измерване на температурата на лицето, което има видими признаци на Covid-19. В случаи на недопускане поради установени видими признаци на заболяването, чрез съдебната охрана или друго лице незабавно да бъде уведомен съдебният състав за недопускането на страната или нейния адвокат. В тези случаи съдът да е задължен да отложи делото за друга дата, на осн.чл.142, ал.2 от ГПК.

3.Използването на маски в сградата на съда да е задължително. Да бъде осигурена възможност да се закупи маска и/или шлем на териториите на съдилищата, или в близост до съдебните сгради. В съдебните заседания секретар-протоколистите задължително да разполагат с резервни маски и шлемове, с което да бъде обезпечено протичането на всяко съдебно заседание.

4.Справки по дела от информационната система на съда да се правят на едно гише, което по възможност да бъде с вход или достъп, различен от общия вход на съда. Разтоварените в резултат на това деловодители, да бъдат включени активно в попълването на електронните съдебни дела, което да бъде организирано в спешен порядък.

5.Справки в деловодствата на отделните съдебни състави да се правят само по изключение, при спазване на противоепидемичните мерки и по предварително изготвен график по дни, и отделения, който да възпрепятства струпването на повече от двама души в стаята на деловодството.

6. Съдебните деловодители или секретар-протоколисти да бъдат инструктирани да изпращат експертзи и социални доклади на страните по електронна поща, когато са посочили такава, с цел максимално да се намали посещаването на съда от адвокати, и адвокатски сътрудници.

7.Да се създаде облекчена организация в съдилищата за получаване на обезпечителни заповеди и изпълнителни листи, като по възможност се въведе система с изтегляне на билет за последователен номер по модел на държавните и общински администрации. Това ще позволи на имащите право лица да изчакват реда си извън сградата на съда.

II.Мерки, свързани с провеждането на откритите съдебни заседания:

8.В залите, в които се провеждат откритите съдебни заседания, да се допускат само участниците в конкретното дело и адвокатски сътрудници, след приключване на предходното съдебно заседание, и при спазване на противоепидемичните мерки – с маски, и спазване на дистанция от 2 метра. В случаите на повече участници в едно съдебно заседание / страни, вещи лица, др./,

то да се провежда в специално оборудвани зали с по-голяма площ, снабдени със защитни щитове.

9. Да не се допуска струпване на хора пред съдебните зали, като се спазват мерките по т.1.

10. Графиците на делата да бъдат съобразени със спецификата на конкретното дело – дали е първо с.з., очаква ли се разпит на свидетели и изслушване на вещи лица, като с цел избягване струпването на много хора, е необходимо да се предвиди по-голямо време от обичайното за всяко дело.

11. Графиците на делата да бъдат обявявани поне една седмица предварително на сайта и таблото на съда, за да имат време страните, и техните процесуални представители, своевременно да подадат молби за пренасрочване, в случай на дублиране на дела, което възпрепятства явяването им по всяко дело.

12. При дублиране на делата, което прави невъзможно явяването по всички дела, те да бъдат пренасрочвани на осн.чл.142, ал.2 от ГПК, въз основа на подадена от адвоката и/или страната молба. Доколкото в момента призоваването се извършва основно по телефона, доказателства за дублирането на делата да могат да се представят от адвоката/страната и в следващото съдебно заседание, с указание, че непредставянето на такива може да доведе до налагане на глоба по чл. 92а от ГПК, за неоснователно отлагане на делото.

13. Да се обезпечи принципът на публичност при разглеждането на делата, като се осигури излъчването им в реално време, достъпно за всички желаещи да наблюдават процеса. В графиците за обявяване на датите на съдебните заседания да се поместват ID и pass от съответните платформи, в които ще протича заседанието.

III. Мерки, свързани с призоваването:

14. В случаите, в които призовкар установи, че страна или процесуалният и представител, са в карантина, болничен или в болница във връзка с Covid-19, което възпрепятства връчването на книгата, той да е задължен да отбележи това обстоятелство в призовката. В тези случаи, ход на делото не следва да се дава, а делото следва да бъде пренасрочено с указание страната или нейният процесуален представител да представят в срок до следващото с.з. доказателства за карантиниранието, болничния или престоя в болница. В противен случай може да им бъде наложена глоба за неоснователно отлагане на делото на осн. чл.92а от ГПК.

15. За целите на призоваването и за да не се допуска дублиране на дела в един и същ ден, и час, да бъде създаден on-line регистър за заетостта на адвокатите, който да бъде съобразяван при графика на делата в случаите, когато

адвокатите на страните са известни, и са направили доброволна регистрация в този регистър.

16. Ако не се направи регистърът по т.15, всяко призоваване на страни и адвокати по делото да бъде предшествано от телефонен разговор с деловодител или секретар-протоколист, именно с оглед уточняването на евентуално препятствие за явяване по конкретното дело, поради дублиране с друго.

IV. Мерки, свързани електронното призоваване и електронната работа по делата:

17. Разтоварените, вследствие на мерките по т.1, 4 и 5, деловодители, да бъдат включени активно в попълването на електронните съдебни дела, което да бъде организирано в спешен порядък.

18. Да се направи спешна промяна в Правилата за достъп до електронните съдебни дела в ЕПЕП, която да даде възможност за електронно заявяване на първоначална регистрация на потребител и на електронно заявяване на достъп до дела. В тази връзка повторно молим да разгледате предложенията които СНЦ „**Електронна национална адвокатска платформа за сътрудничество**“ /@НАПС/ е направило писмено преди месец.

19. Да се дадат указания и препоръки на адвокатите, и страните по делата, да направят регистрация за достъп до ЕПЕП, и извършват справки по делата, включително снабдяване с протоколи, и съдебни експертизи, чрез ЕПЕП. Да се предприемат спешни мерки Софийският районен съд да бъде отразен в ЕПЕП като присъединен и да започне активно да приема заявления, тъй като това е единственият районен съд в страната, който изостава.

20. В спешен порядък да се направят промени в Наредба № 6 от 03.08.2017 г. за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма, която не отговаря на реалните технически възможности на ЕПЕП към момента до такава степен, че понастоящем липсват писмени правила, които да позволяват електронната работа по делата. Това изисква спешни нови правила, съгласно които адвокатите да могат да изпращат електронно дистанционно книжа в съдилищата; изисква посочване на електронни адреси, на които да се извършва депозирането на книжа и организиране на деловодствата да предоставят входящи номера на документи, подадени по електронен път. Необходимо е да бъдат включени в употреба, ако и доколкото са готови, модулите за диалогова размяна на книжа, което да даде възможност на адвокатите да депозират книжа електронно, и също така електронно да се процедира с размяната.

21. Да се предприемат необходимите мерки за техническото и нормативно обезпечаване на дистанционното провеждане на открити с.з., каквито вече бяха проведени в няколко от съдилищата у нас, а в други държави са и законодателно

уреден факт. Даваме си сметка, че в това отношение стъпките и възможностите могат да бъдат различни. На първо време може да се помисли за въвеждането им само по определени видове дела, като може да бъде въведено изискване за съгласие на страните, или да бъдат изключени с.з, в които има разпит на свидетели и изслушване на вещи лица. Да се пристъпи към интензивното прилагане на **Чл. 376. (1) ГПК** по търговски дела, когато след двойната размяна са представени всички книжа и съдът счете, че не е необходимо изслушването на страните.

Отново припомняме настояването ни, въвеждането на електронното правосъдие да не се отлага нито ден повече, така както бе сторено с промените в чл.360в, ал.2 от ЗСВ. Въведеното извънредно положение доказва, че именно това забавяне на електронното правосъдие доведе до блокиране работата на съдебната система и Адвокатурата, което не може, и не трябва да продължава. Предстоящите извънредни епидемични мерки също ще доведат до големи затруднения в работата на съда, които могат да бъдат преодоляни единствено с въвеждането на електронното правосъдие в пълния му обем.

Даваме си сметка за отговорността, която стои пред СК на ВСС да се справи с възникналите от пандемията предизвикателства. Именно затова изпращаме на Вашето внимание нашите съображения и предложения, като се надяваме те да бъдат разгледани от Вас на предстоящото заседание, насрочено за 12.05.2020 г.

11.05.2020 г.
гр. София

С уважение:

Адвокат Искра Кишкова
Председател на УС на @НАПС

Адвокат Ивелина Владимирова,
Секретар на @НАПС